

[Domovská Stránka](#) > ... > [Súdne Konania](#) > [Nariadenie o Digitalizácii – Oznámenia Členských Štátov](#) > [Italy](#)

Nariadenie o digitalizácii – oznámenia členských štátov

Autor obsahu

Taliansko

Taliansko

Táto stránka obsahuje informácie o oznámeniach členských štátov podľa nariadenia (EÚ) 2023/2844.

1. Vnútroštátne IT portály na komunikáciu so súdmi alebo inými orgánmi

Taliansko zriadilo a do prevádzky uviedlo portál umožňujúci prístup k telematickým súdnym službám pre používateľov a odborníkov, známy ako portál telematických služieb (*Portale dei Servizi Telematici – PST*). Tento portál poskytuje odkazy na ďalšie zdroje pre interakciu v občianskych a trestných veciach vrátane „online súdu“ (*Tribunale Online*), ktorý umožňuje osobám, ktoré sa osobne zúčastňujú na nesporných konaniach, podávať písomnosti a dokumenty elektronicke bez potreby následného podania v papierovej forme.

Portál PST sa skladá z verejnej časti a z časti s obmedzeným prístupom, ktorá je prístupná na základe autentifikácie. V súčasnosti je autentifikácia povolená prostredníctvom čipovej karty [národnej karty služieb (*Carta Nazionale dei Servizi – CNS*) alebo elektronickeho preukazu totožnosti (*Carta di Identità Elettronica – CIE*), alebo viacúčelového justičného preukazu (modelovej karty AT)] alebo prostredníctvom SPID – verejného systému digitálnej identity (*Sistema Pubblico di Identità Digitale*).

2. Vnútroštátna právna úprava videokonferencií v občianskych a obchodných veciach

Platný právny rámec

V nadväznosti na mimoriadne opatrenia prijaté na zvládnutie pandemickej situácie sa používanie diaľkového audiovizuálneho spojenia na konanie pojednávania v občianskoprávných veciach na diaľku stalo trvalým prvkom (legislatívny dekrét č. 149 z 10. októbra 2022). Videokonferencie sú teda stanovené a upravené v článku 127-bis Občianskeho súdneho poriadku (pojednávanie prostredníctvom audiovizuálnych spojení), ktorý znie: „*Súd môže stanoviť, že pojednávania vrátane verejných pojednávani sa budú konať na diaľku prostredníctvom audiovizuálneho spojenia, keď sa na pojednávaní majú zúčastniť len advokáti, účastníci konania, prokurátor a pomocní členovia súdu. Opatrenie uvedené v prvom odseku sa oznámi účastníkom konania najmenej 15 dní pred pojednávaním. Každý účastník konania môže do piatich dní od oznámenia o pojednávaní na diaľku požiadať, aby sa pojednávanie konalo osobne. Súd s ohľadom na užitočnosť a dôležitosť prítomnosti účastníkov konania vo vzťahu k úkonom, ktoré sa majú vykonať na pojednávaní, odpovie na žiadosť do piatich dní uznesením, proti ktorému sa nemožno odvolať, a môže tiež rozhodnúť, že pojednávanie sa uskutoční za prítomnosti účastníkov, ktorí o to požiadali, a prostredníctvom audiovizuálneho spojenia pre ostatných účastníkov. Títo ostatní účastníci konania sa však môžu rozhodnúť zúčastniť aj osobne. Ak existujú osobitné naliehavé dôvody, ktoré súd uvedie v opatrení, lehoty uvedené v druhom odseku sa môžu skrátiť.*“ Preto sa v talianskom občianskom súdnom konaní môže pojednávanie uskutočniť prostredníctvom diaľkového audiovizuálneho spojenia, t. j. videokonferencie, keď je potrebná prítomnosť len advokátov, účastníkov konania, prokuratúry a pomocných členov súdu, t. j. keď sa nemajú vypočuť svedkovia, pretože svedkovia musia byť vždy vypočutí osobne súdom. Z toho vyplýva, že v prípade vypočúvania svedkov talianskymi súdmi nie je videokonferencia povolená. Talianske vnútroštátne

právo v súčasnosti neobsahuje žiadne výslovné ustanovenia o videokonferenciách v cezhraničných konaniach. Najmä neexistuje žiadne výslovné ustanovenie, ktoré by umožňovalo alebo zakazovalo jednému z účastníkov konania alebo ich zástupcom zúčastniť sa na pojednávaní na diaľku, ak sa nachádzajú v inom členskom štáte. Postupy pre vykonanie pojednávania na diaľku sú totiž stanovené v článku 196-duodecies vykonávacích ustanovení k Občianskemu zákonníku, v ktorom sa uvádza: „*Pojednávanie uvedené v článku 127-bis Občianskeho súdneho poriadku sa uskutoční takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržanie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania, a ak je pojednávanie neverejné, aj jeho dôvernosť. Uplatňuje sa článok 84. V zápisnici z pojednávania sa zaznamenajú vyhlásenia o totožnosti účastníkov pojednávania, ktorí musia zabezpečiť, aby sa na miesta, z ktorých sa účastníci pojednávania pripájajú, na diaľku nepripojili alebo sa na nich nenachádzali neoprávnené osoby. Účastníci pojednávania musia mať počas celého pojednávania zapnutú kameru. Pojednávanie nesmú nahrávať. Miesto, z ktorého sa sudca pripojí k pojednávaniu, sa na všetky účely považuje za pojednávaciu miestnosť a pojednávanie sa považuje za konanie na súde, na ktorom prebieha konanie. Generálny riaditeľ pre informačné a automatizované systémy ministerstva spravodlivosti vydá opatrenia, ktorými sa určia a upravujú diaľkové audiovizuálne spojenia na uskutočnenie pojednávania a prostriedky na zabezpečenie toho, aby bolo pojednávanie, na ktorom sa vec prerokúva, verejné.*“

Tento primárny právny predpis sprevádzajú podrobné vykonávacie opatrenia, ktoré pozostávajú z administratívnych opatrení vydaných generálnym riaditeľom pre automatizované informačné systémy ministerstva spravodlivosti.

Hlavné črty právneho rámca platného v Taliansku v tejto oblasti sú zhrnuté ďalej v texte.

1. Kto a kedy

Súd môže nariadiť, aby sa pojednávanie uskutočnilo prostredníctvom videokonferencie, keď jedinými osobami, ktoré sa musia zúčastniť na pojednávaní, sú advokáti, účastníci konania, prokurátor a pomocní členovia súdu.

2. Námietka

Ktorákoľvek strana (za predpokladu, že nie je neprítomná) môže požiadať, aby sa pojednávanie konalo za osobnej účasti účastníkov konania. Súd po zvážení užitočnosti a dôležitosti osobnej účasti účastníkov konania vzhľadom na povinnosti, ktoré sa majú splniť na pojednávaní, môže rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať, nariadiť, aby sa pojednávanie konalo za osobnej účasti účastníkov konania alebo v hybridnom režime.

3. Kontradiktórne konanie prostredníctvom komunikácie v reálnom čase

Pojednávanie prostredníctvom videokonferencie sa uskutoční takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržanie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania, a ak je pojednávanie neverejné, aj jeho dôvernosť.

4. Záruky

Zápisnica z pojednávania obsahuje potvrdenie účastníkov o ich totožnosti a ich ubezpečenie, že neexistujú žiadne väzby s neoprávnenými osobami a žiadne takéto osoby sa nenachádzajú na miestach, z ktorých sú účastníci pripojení. Účastníci musia mať počas pojednávania zapnutú kameru a nesmú si pojednávanie nahrávať.

5. Dematerializácia pojednávaní

Miesto, z ktorého sa súd pripojí k pojednávaniu, sa na všetky účely považuje za pojednávaciu miestnosť a pojednávanie sa považuje za konanie v súdnej kancelárii, v ktorej prebieha konanie.

6. Poplatky

Za účasť na pojednávaniach prostredníctvom videokonferencie sa štátu neplatia žiadne poplatky.

Všeobecné informácie

Opísané právne predpisy o videokonferenciách sa vzťahujú aj na cezhraničné pojednávania, pokiaľ ich nevyklúčujú právne predpisy EÚ alebo medzinárodné dohovory.

Videokonferencie sa môžu používať v občianskoprávných, rodinných a obchodných konaniach v prípadoch

a v medziach stanovených príslušnými právnymi predpismi.

S cieľom zaručiť právo na účinný a rovnaký prístup k súdu, rešpektovanie kontradiktórnosti procesu, rovnosť zbraní, možnosť predkladať dôkazy a argumentovať vo veci a spravodlivosť konania v občianskom súdnom konaní sa výslovne stanovuje, že výsluch formou videokonferencie musí prebiehať takým spôsobom, aby sa zabezpečilo dodržanie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania a v prípade neverejného pojednávania jeho dôvernosť. Zápisnica z pojednávania bude obsahovať potvrdenie účastníkov o ich totožnosti a ich ubezpečenie, že neexistujú žiadne väzby s neoprávnenými osobami a žiadne takéto osoby sa nenachádzajú na miestach, z ktorých sú účastníci pripojení.

Účastníci musia mať počas pojednávania zapnutú kameru a nesmú si pojednávanie nahrávať.

Pojednávanie sa môže konať za účasti všetkých účastníkov konania pripojených na diaľku prostredníctvom videokonferencie vrátane sudcu. Ak je pojednávanie verejné, súdny tajomník zverejní odkaz vygenerovaný aplikáciou Teams v osobitnej sekcii inštitucionálneho webového sídla súdneho úradu, kde sa zobrazujú odkazy na účasť na verejných pojednávaniach na diaľku.

Pri uverejnenom odkaze bude uvedené všeobecné registračné číslo konania, aby ho tretie strany mohli presne identifikovať. Po skončení verejného pojednávania súdny tajomník odstráni odkaz z webového sídla súdu. Na pripojenie k pojednávaniu sa používa šifrovaný kanál s asymetrickými kryptografickými algoritmi.

Technické aspekty a interoperabilita

V Taliansku sú sudy a zariadenia určené na zaistenie vybavené videokonferenčnou technikou.

Na uskutočnenie pojednávaní prostredníctvom videokonferencie sa používajú najmä tieto nástroje/platformy.

- Prispôsobenie systému Avaya Equinox so šifrovaným komunikačným kanálom vytvoreným na vyhradenej telematickej sieti v rámci jednotnej súdnej siete (Rete di Giustizia Unitaria) s riadiacou miestnosťou, ktorá dohliada na prevádzku, a osobitným systémom riadenia a kontroly v infraštruktúre súdnej správy, ktorý je k dispozícii vo veľkom počte pojednávacích miestností trestných súdov.
- Microsoft Teams, bez administratívneho/riadiaceho centra, s hybridným cloudovým systémom riadenia a kontroly vo viacúčelových dátových centrách umiestnených na území Európskej únie (Írsko republika a Holandské kráľovstvo) a spravovaných Generálnym riaditeľstvom pre automatizované informačné systémy ministerstva spravodlivosti, ktoré je jediným držiteľom prístupových kľúčov k protokolom relácií, pre tie pojednávacie miestnosti, ktoré ešte nie sú vybavené systémom Avaya Equinox.

Medzi týmito systémami a pripojovacím softvérom, ktorý používajú účastníci videokonferencií, je zabezpečená kompatibilita. Konkrétne, zariadenia so systémom Windows 10 sú natívne kompatibilné so službou Microsoft Teams;

Webcam Max Hub a Innex Cube sú najčastejšie používanými zariadeniami na talianskych virtuálnych/hybridných pojednávaniach (90 % všetkých pojednávacích miestností). Všetky trestné pojednávacie miestnosti sú vybavené certifikovanými a kompatibilnými zariadeniami. Videokonferenčný systém Avaya Equinox Multi-Video Conferencing bol prispôbenedý tak, aby bol kompatibilný.

Aby sa všetci účastníci zasadnutia, najmä sudca, mohli navzájom vizuálne rozpoznať a vidieť rečníka, ktorý kladie otázky alebo oznamuje vyhlásenia, ako aj reakcie poslucháčov počas videokonferencie, musia v trestných pojednávaniach všetky webové kamery súčasne zobrazovať sudcov a všetky strany prítomné v pojednávacej miestnosti alebo pripojené na diaľku, aby mali účastníci dojem čo najbližší dojmu z osobného pojednávania.

Talianske ministerstvo spravodlivosti plánuje poskytovať podobnú službu aj pri občianskoprávných pojednávaniach.

Účastníkom, ktorí nehovoria plynule po taliansky, talianske právo umožňuje obojsmerné tlmočenie odborníkmi. Ako ďalšia podpora sú k dispozícii aj automatické nástroje na preklad a prepis a nástroje s funkciou prekladu a prepisu v reálnom čase.

Na zlepšenie prístupnosti boli niektoré miestnosti v zariadeniach určených na zaistenie vybavené asistenčnými naúčvacími zariadeniami pre osoby so zníženou pohyblivosťou alebo s poruchou sluchu. Okrem toho majú

Microsoft Teams a Windows 10 vlastné nástroje prístupnosti.

3. Vnútroštátna právna úprava videokonferencií v trestných veciach

1. Kto a kedy

Videokonferencie možno použiť v týchto prípadoch:

- ak s tým súhlasia osoby zadržané alebo internované na mieste mimo jurisdikcie súdu alebo osoby, na ktoré sa vzťahujú preventívne opatrenia,
- keď súd musí zabezpečiť vypočutie svedkov, znalcov a osôb s výhradou súhlasu účastníkov konania,
- ak chce súd z vlastnej iniciatívy vypočuť agentov vystupujúcich pod legendou, informátorov a osoby obvinené z predmetných alebo súvisiacich trestných činov.

2. Kde – účasť na dialku

Právomoc na pojednávanie alebo úkon patrí súdu. Jedna alebo viac osôb sa však môže zúčastniť na dialku prostredníctvom audiovizuálneho spojenia z inej súdnej kancelárie alebo z kancelárie justičnej polície určenej justičným orgánom alebo z iného miesta, ak to justičný orgán povolí.

Väzni a zadržané osoby, osoby vo vyšetrovacej väzbe alebo zadržané po zatknutí alebo zadržaní sa musia pripojiť zo zariadenia, v ktorom sú držané. Advokáti sa pripájajú zo svojich kancelárií alebo z iného vhodného miesta.

3. Kontradiktórne konanie prostredníctvom komunikácie v reálnom čase

Audiovizuálne spojenie musí byť také, aby sa ním zabezpečilo splnenie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania na pojednávaní a aby sa všetci účastníci z rôznych miest mohli súčasne a účinne navzájom vidieť a počuť. Verejné pojednávania musia byť primerane zverejnené.

4. Záruky

Z úkonu alebo pojednávania sa vždy vyhotoví audiovizuálny záznam. V každom prípade je vždy zaručené právo advokátov alebo ich náhradníkov, aby boli prítomní na mieste, kde sa nachádza ich klient.

Právo advokátov alebo ich náhradníkov na dôverné konzultácie medzi sebou a s klientom prostredníctvom vhodných technických prostriedkov je vždy zaručené.

Pomocný pracovník sudcu alebo prokurátora je spravidla prítomný na mieste, z ktorého sú osoby vykonávajúce úkon alebo zúčastňujúce sa na pojednávaní pripojené na dialku, aby potvrdil ich totožnosť a vyhotovil zápisnicu z konania.

Ministerstvo spravodlivosti zabezpečuje, aby sa telematické spojenia so súdmi uskutočňovali prostredníctvom vhodných komunikačných sietí alebo kanálov na zabezpečenie integrity a bezpečnosti prenosu údajov.

5. Poplatky

Za účasť na výsluchoch formou videokonferencie sa štátu neplatia žiadne poplatky ani platby.

6. Všeobecné informácie

Opísané právne predpisy o videokonferenciách sa vzťahujú aj na cezhraničné pojednávania, pokiaľ ich nevyklúčujú právne predpisy EÚ alebo medzinárodné dohovory.

Videokonferencie sú v trestnom konaní povolené v prípadoch a v medziach stanovených príslušnými právnymi predpismi.

Vyslovene sa požaduje, aby audiovizuálne spojenie bolo také, aby sa ním zabezpečilo splnenie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania na úkone alebo pojednávaní a aby sa všetci účastníci z rôznych miest mohli súčasne a účinne navzájom vidieť a počuť. Verejné pojednávania musia byť primerane

zverejnené.

Účastníci musia mať počas pojednávania zapnutú kameru a nesmú si pojednávanie nahrávať.

Zákon zaručuje právo účastníka konania na pomoc advokáta pred pojednávaním a počas neho. Dôvernosc komunikácie medzi advokátom a klientom počas pojednávania je zabezpečená.

Pri pojednávaniach, ktoré sa konajú prostredníctvom služby Microsoft Teams, je dôvernosc zabezpečená prostredníctvom súkromných miestností. Pri pojednávaniach, ktoré sa konajú prostredníctvom videokonferenčného systému Avaya Equinox Multi-Video Conferencing, je samostatný kanál zabezpečený systémom VoIP.

Pri medzinárodných dožiadaniach sa telefonuje prostredníctvom liniek PSTN (verejnej komutovanej telefónnej siete) na čísla, ktoré poskytne zahraničný orgán.

Pokiaľ to zákon nezakazuje, je zabezpečená verejnosc pojednávania, keďže pojednávanie sa vždy koná za fyzickej prítomnosti sudcu v pojednávacej miestnosti prístupnej verejnosti a audiovizuálne systémy sa používajú výlučne na diaľkovú účasť niektorých účastníkov konania.

Technické aspekty a interoperabilita

V Taliansku sú súdy a zariadenia určené na zaistenie vybavené videokonferenčnou technikou.

Na uskutočnenie pojednávání prostredníctvom videokonferencie sa používajú najmä tieto nástroje/platformy.

- Prispôsobenie systému Avaya Equinox so šifrovaným komunikačným kanálom vytvoreným na vyhradenej telematickej sieti v rámci jednotnej súdnej siete (Rete di Giustizia Unitaria) s riadiacou miestnosťou, ktorá dohliada na prevádzku, a osobitným systémom riadenia a kontroly v infraštruktúre súdnej správy, ktorý je k dispozícii vo veľkom počte pojednávacích miestností trestných súdov.
- Microsoft Teams, bez administratívneho/riadiaceho centra, s hybridným cloudovým systémom riadenia a kontroly vo viacúčelových dátových centrách umiestnených na území Európskej únie (Írsko, Holandské kráľovstvo) a spravovaných Generálnym riaditeľstvom pre automatizované informačné systémy ministerstva spravodlivosti, ktoré je jediným držiteľom prístupových kľúčov k protokolom relácií, pre tie pojednávacie miestnosti, ktoré ešte nie sú vybavené systémom Avaya Equinox.

Medzi týmito systémami a pripojovacím softvérom, ktorý používajú účastníci videokonferencií, je zabezpečená kompatibilita. Konkrétne, zariadenia so systémom Windows 10 sú natívne kompatibilné so službou Microsoft Teams;

Webcam Max Hub a Innex Cube sú najčastejšie používanými zariadeniami na talianskych virtuálnych/hybridných pojednávaniach (90 % všetkých pojednávacích miestností). Všetky trestné pojednávacie miestnosti sú vybavené certifikovanými a kompatibilnými zariadeniami. Videokonferenčný systém Avaya Equinox Multi-Video Conferencing bol prispôsobený tak, aby bol kompatibilný.

Aby sa všetci účastníci zasadnutia, najmä sudca, mohli navzájom vizuálne rozpoznať a vidieť rečníka, ktorý kladie otázky alebo oznamuje vyhlásenia, ako aj reakcie poslucháčov počas videokonferencie, musia v trestných pojednávaniach všetky webové kamery súčasne zobrazovať sudcov a všetky strany prítomné v pojednávacej miestnosti alebo pripojené na diaľku, aby mali účastníci dojem čo najbližší dojemu z osobného pojednávania.

Účastníkom, ktorí nehovoria plynule po taliansky, talianske právo umožňuje obojsmerné tlmočenie odborníkmi. Ako ďalšia podpora sú k dispozícii aj automatické nástroje na preklad a prepis a nástroje s funkciou prekladu a prepisu v reálnom čase.

Na zlepšenie prístupnosti boli niektoré miestnosti v zariadeniach určených na zaistenie vybavené asistenčnými načúvacími zariadeniami pre osoby so zníženou pohyblivosťou alebo s poruchou sluchu. Okrem toho majú Microsoft Teams a Windows 10 vlastné nástroje prístupnosti.

Výsluch formou videokonferencie sa aj v prípade podozrivých alebo obvinených osôb upravuje predovšetkým v článku 24 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach, v ktorom sa takýto výsluch umožňuje len na účely vyšetrovania, t. j. na získanie

výpovede podozrivej alebo obvinenej osoby, teda nie na samotnú účasť na konaní. Okrem toho sa vyžaduje súhlas podozrivej alebo obvinenej osoby s výsluchom formou videokonferencie. Odmietnutie takéhoto súhlasu je uvedené v článku 24 ods. 2 písm. a) smernice ako jeden z (nepovinných) dôvodov odmietnutia vykonania európskeho vyšetrovacieho príkazu.

Pokiaľ ide o ustanovenia vnútroštátneho práva, všeobecné pravidlá sú stanovené v novej hlave II-bis Trestného poriadku, ktorá bola vložená článkom 8 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 150 z 10. októbra 2022 s účinnosťou od 30. decembra 2022 podľa článku 99-bis ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 150/2022, ktorý bol doplnený článkom 6 ods. 1 zákonného dekrétu č. 162 z 31. októbra 2022, zmeneného na zákon s pozmeňujúcimi návrhmi zákonom č. 199 z 30. decembra 2022.

V súčasnosti sa vzhľadom na najnovšie ustanovenia zavedené legislatívnym dekrétom č. 31 z 19. marca 2024 táto záležitosť riadi článkami 133-bis a 133-ter Trestného poriadku, v ktorých sa stanovuje:

Článok 133-bis. Všeobecné ustanovenie

Ak nie je stanovené inak, ak justičný orgán určí, že sa úkon vykoná na dialku alebo že sa jedna alebo viac účastníkov konania zúčastní na vykonaní úkonu alebo na pojednávaní na dialku, uplatňujú sa ustanovenia článku 133-ter.

Článok 133-ter. Postupy a záruky týkajúce sa účasti na dialku

- 1. Ak justičný orgán určí, že sa úkon vykoná na dialku alebo že sa jeden alebo viac účastníkov konania zúčastní na vykonaní úkonu alebo na pojednávaní na dialku, vydá odôvodnené uznesenie. Ak sa uznesenie nevydá na pojednávaní, doručí sa účastníkom konania spolu s opatrením, v ktorom sa stanoví dátum vykonania úkonu alebo konania pojednávania, najmenej tri dni pred týmto dátumom, s výnimkou naliehavých prípadov, pričom nie je dotknutá potreba zabezpečiť, aby advokát mohol uplatniť práva uvedené v odseku 7. Uznesenie sa oznámi aj dotknutým orgánom.*
- 2. V prípadoch uvedených v odseku 1 sa zriadi audiovizuálne spojenie medzi pojednávacou miestnosťou alebo súdnou kanceláriou a miestom, kde sa nachádzajú osoby vykonávajúce úkon alebo zúčastňujúce sa na pojednávaní na dialku. Za pojednávaciu miestnosť sa považuje miesto, kde sa nachádzajú osoby, ktoré vykonávajú úkon alebo sa zúčastňujú na pojednávaní na dialku.*
- 3. Audiovizuálne spojenie sa pod hrozbou neplatnosti zriadi tak, aby sa ním zabezpečilo splnenie zásady kontradiktórnosti a účinná účasť účastníkov konania na úkone alebo pojednávaní a aby sa všetci účastníci z rôznych miest mohli súčasne a účinne navzájom vidieť a počuť. V prípade verejného pojednávania sa zabezpečí primerané zverejnenie úkonov vykonaných na dialku. Z úkonu alebo pojednávania sa vždy vyhotoví audiovizuálny záznam.*
- 4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 5, 6 a 7, sa osoby vykonávajúce úkon alebo zúčastňujúce sa na pojednávaní na dialku pripoja z inej pojednávacej miestnosti alebo kancelárie justičnej polície určenej justičným orgánom po overení, že je k dispozícii vhodné technické vybavenie a že sú splnené logistické požiadavky na audiovizuálne spojenie.*
- 5. Väzni a internované osoby, osoby vo vyšetrovacej väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo v predbežnej väzbe sa pri vykonávaní úkonu alebo pri účasti na pojednávaní na dialku pripájajú zo zariadenia určeného na zaistenie, v ktorom sa nachádzajú.*
- 6. Po vypočutí účastníkov konania môže súdny orgán povoliť osobám, ktoré vykonávajú úkon alebo sa zúčastňujú na pojednávaní na dialku, aby sa pripojili z iného miesta ako miesta uvedeného v odseku 4.*
- 7. Advokáti sa pripájajú zo svojich kancelárií alebo z iného vhodného miesta. V každom prípade je zaručené právo advokátov alebo ich náhradníkov, aby boli prítomní na mieste, kde sa nachádza klient. Vždy sa takisto zaručuje právo advokátov alebo ich náhradníkov na konzultácie medzi sebou a s klientom prostredníctvom vhodných technických prostriedkov.*
- 8. V prípadoch uvedených v odsekoch 4 a 5 a ak súdny orgán nestanoví inak, aj v prípade uvedenom v odseku 6, pomocný zamestnanec súdu alebo prokurátora, ktorý môže byť vybraný spomedzi pomocných zamestnancov v služobnom pomere na súde uvedenom v odseku 4, alebo príslušník justičnej polície – prednostne patriaci k zamestnancom úsekov justičnej polície, ktorý v súčasnosti nevykonáva ani predtým nevykonával činnosti vyšetrovania alebo ochrany týkajúce sa obvinenej osoby alebo v súvislosti so skutočnosťami, ktoré sa týkajú takejto osoby – je prítomný na mieste, kde sa nachádzajú osoby, ktoré vykonávajú úkon alebo ktoré sa zúčastňujú na pojednávaní na dialku, a osvedčí ich totožnosť a vyhotoví správu o vykonaných úkonoch v súlade s článkom 136. V správe sa takisto potvrdí dodržiavanie*

ustanovení odseku 3 prvej vety a odseku 7 druhej a tretej vety, opatrenia prijaté na zabezpečenie riadneho priebehu konania vzhľadom na miesto, kde sa osoba nachádza, a neexistencia akýchkoľvek prekážok alebo obmedzení výkonu práv a právomocí tejto osoby.

Ďalšie pravidlá týkajúce sa účasti na dialku sú uvedené v ustanoveniach uvedených ďalej v texte.

V štádiu predbežného vyšetrovania sa v článku 360 ods. 3-bis Trestného poriadku, ktorý bol zavedený článkom 18 ods. 1 písm. a) legislatívneho dekrétu č. 150 z 10. októbra 2022, stanovuje, že prokurátor môže povoliť vyšetrovanej osobe, obeti trestného činu a všetkým advokátom a znalcom, ktorí o to požiadajú, aby sa na dialku zúčastnili na vymenovaní znalca alebo na neopakovateľných technických vyšetrovaniach.

Podľa článku 370 ods. 1-bis Trestného poriadku, ktorý bol zavedený článkom 18 ods. 1 písm. d) bodom 1 legislatívneho dekrétu č. 150 z 10. októbra 2022, môže prokurátor stanoviť, že vypočutie podozrivého, aj keby bolo delegované na justičnú políciu, sa vykoná na dialku, ak s tým súhlasí podozrivý a jeho advokát.

Pokiaľ ide o činnosti justičnej polície, okrem uvedeného prípadu sa v článku 350 ods. 4-bis Trestného poriadku, ktorý bol vložený článkom 17 ods. 1 písm. b) legislatívneho dekrétu z 10. októbra 2022, stanovuje, že „vyšetrovacie vypočutie“ (*sommarie informazioni*) podozrivého sa môže vykonať na dialku. Okrem toho je účasť žalovaného na dialku výslovne stanovená v týchto prípadoch: preskúmanie príkazov na uloženie donucovacieho opatrenia podľa článku 309 ods. 8-bis Trestného poriadku; vypočutie v konaní o vydaní podľa článku 703 ods. 2 Trestného poriadku alebo v prípade zatknutia podľa článku 717 ods. 2 Trestného poriadku. Pokiaľ ide o fázu súdneho konania, v článku 496 ods. 2-bis Trestného poriadku zavedenom článkom 30 ods. 1 písm. g) legislatívneho dekrétu č. 150 z roku 2022 sa umožňuje vypočúvanie svedkov, znalcov, technických poradcov, žalovaných v súvisiacich konaniach a súkromných osôb na dialku, a to na žiadosť súdu a so súhlasom účastníkov konania, ak sa osobitným právnym predpisom nestanovuje inak.

Do článku 422 ods. 2 Trestného poriadku, zmeneného článkom 23 ods. 1 písm. h) legislatívneho dekrétu č. 150 z roku 2022, bolo vložené rovnocenné ustanovenie o zhromažďovaní ďalších dôkazov sudcom pre predbežné prejednanie obžaloby. Na základe odkazu v článku 441 ods. 6 Trestného poriadku sa toto ustanovenie vzťahuje aj na skrátené súdne konanie (*giudizio abbreviato*).

Účasť dotknutej osoby na dialku je výslovne stanovená aj v týchto prípadoch: v konaní o dohlade podľa článku 678 ods. 3.2 Trestného poriadku; v exekučnom konaní podľa článku 666 ods. 4 Trestného poriadku.

A napokon, ak žalovaný zadržaný v zahraničí nemôže byť odovzdaný do Talianska, účasť na dialku sa riadi článkom 205-ter Trestného poriadku, ktorý bol zavedený článkom 16 zákona č. 367 z 5. októbra 2001 a zmenený článkom 41 ods. 1 písm. hh) bodmi 1 a 2 legislatívneho dekrétu č. 150 z 10. októbra 2022 s účinnosťou od 30. decembra 2022 podľa článku 6 legislatívneho dekrétu č. 162 z 31. októbra 2022.

Úplné znenie článku je uvedené ďalej.

Článok 205-ter. Účasť žalovaných zadržaných v zahraničí na pojednávaní na dialku.

1. *Žalovaní zadržaní v zahraničí, ktorí nemôžu byť prevezení do Talianska, sa zúčastňujú na pojednávaní prostredníctvom audiovizuálneho spojenia, ak sa to stanovuje v medzinárodných dohodách a v súlade s pravidlami uvedenými v týchto dohodách. Na všetky záležitosti, ktoré nie sú výslovne upravené medzinárodnými dohodami, sa vzťahuje článok 133-ter Trestného poriadku.*
2. *Účasť prostredníctvom audiovizuálneho spojenia nie je možná, ak cudzí štát nezabezpečí, aby advokát alebo jeho náhradník mohol byť prítomný na mieste, kde sa úkon vykonáva, alebo ak advokát alebo jeho náhradník nemôže hovoriť so svojím klientom v súkromí.*
3. *Žalovaní majú právo na prítomnosť tlmočníka, ak nehovoria jazykom miesta, kde sa úkon vykonáva, alebo jazykom, v ktorom sa im kladú otázky.*
4. *Zadržanie žalovaného v zahraničí nesmie viesť k prerušeniu alebo odročeniu pojednávania, ak je možná účasť na pojednávaní prostredníctvom audiovizuálneho spojenia, v prípadoch, keď s tým obžalovaný nesúhlasí alebo sa odmietne zúčastniť. Ustanovenia článku 420-ter Trestného poriadku sa preto uplatňujú mutatis mutandis.*

Účasť svedkov alebo znalcov na pojednávaní prostredníctvom audiovizuálneho spojenia sa uskutočňuje podľa postupov a podmienok stanovených v medzinárodných dohodách. Na všetky záležitosti, ktoré nie sú výslovne upravené, sa primerane vzťahuje článok 133-ter Trestného poriadku.

4. Poplatky za konania v občianskych a obchodných veciach

Podľa nariadenia sa oznamovacia povinnosť vzťahuje len na informácie týkajúce sa konaní uvedených v prílohách 1 a 2 k nariadeniu, konkrétne na konania, v ktorých sa môže používať európske elektronické miesto prístupu.

Všeobecné pravidlá sú však stanovené v článkoch 9 až 18-bis prezidentského dekrétu č. 115 z 30. mája 2002 (konsolidovaný zákon o súdnych trovách), ako aj v legislatívnom dekréte č. 116 z 27. mája 2005 o vykonávaní smernice 2003/8/ES o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch, ktorým sa vykonáva iný legislatívny nástroj.

V talianskom práve je prezidentský dekrét č. 115/2002 (konsolidovaný zákon o súdnych trovách) základným legislatívnym zdrojom pre všetky súdne trovy, ktoré musia v rámci rôznych položiek znášať súkromné strany, aby mali prístup k spravodlivosti v občianskych, obchodných a trestných veciach (s výnimkou prípadov právnej pomoci; pozri článok 8 konsolidovaného zákona o súdnych trovách).

Uvedený prezidentský dekrét preto obsahuje pravidlá a pokyny, ktoré sa majú poskytnúť používateľom na účely nariadenia (EÚ) 2023/2844 v súvislosti s poplatkami (nákladovými položkami) účtovanými účastníkovi súdneho konania (aj cezhraničného) pred vnútroštátnym súdom.

Konkrétne:

súdny poplatok za podanie návrhu (*contributo unificato*) – paušálne preddavky od súkromných osôb do štátnej pokladnice – náklady na doručovanie oznámení – poplatky za kópie a osvedčenia

(5) registračný poplatok za dokumenty podliehajúce registrácii (prezidentský dekrét č. 131 z 26. apríla 1986).

Súdny poplatok za podanie návrhu sa platí „za každé občianske súdne konanie – vrátane konkurzného a nesporového konania – a za správne a daňové konanie vo výške stanovenej v článku 13 a bez toho, aby tým boli dotknuté ustanovenia článku 10“ (článok 9 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); poplatok musí zaplatiť účastník konania, ktorý ako prvý podáva žalobu, žalobný návrh alebo v konaní o vyvlastnení žiada o postúpenie alebo predaj zaisteného majetku (článok 14 ods. 1 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); hodnota konania určená v súlade s Občianskym súdnym poriadkom bez zohľadnenia úrokov musí byť výslovne deklarovaná účastníkom konania vo forme návrhu v pôvodnej žalobe (článok 14 ods. 2 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); samostatný súdny poplatok za podanie návrhu platí účastník konania, ktorý podáva protinávrh alebo žalobu proti spolužalovanému, priberá do konania tretiu stranu alebo dobrovoľne vstupuje do konania (článok 14 ods. 3 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); pôvodný súdny poplatok za podanie návrhu sa musí doplniť, ak sa žaloba zmení alebo doplní o ďalší nárok, čím sa zvýši hodnota veci (článok 14 ods. 3 konsolidovaného zákona o súdnych trovách). Pokiaľ sa neuplatňujú osobitné pravidlá vzťahujúce sa na konkrétne konania, výška súdneho poplatku za podanie návrhu je stanovená v článku 13 ods. 1 písm. a) až g) podľa hodnoty veci (t. j. hodnoty nároku, aj keď nie je určená). Tieto sumy však môžu byť v prípade konkrétnych konaní vyššie alebo nižšie. Sumy sa zvyšujú najmä v prípade odvolaní („poplatok za podanie návrhu sa zvyšuje o polovicu“), konaní pred kasačným súdom („poplatok za podanie návrhu sa zdvojnásobuje“) alebo konaní vedených špecializovanými komorami uvedenými v legislatívnom dekréte č. 168 z 27. júna 2003 („poplatok za podanie návrhu sa zdvojnásobuje“). Okrem toho je v prípade exekučných konaní na nehnuteľnosti súdny poplatok za podanie návrhu 278,00 EUR; pri ostatných exekučných konaniach sa poplatok za podanie návrhu znižuje o polovicu; v prípade exekučných konaní na hnutel'ný majetok, ktorého hodnota je nižšia ako 2 500 EUR, je poplatok za podanie návrhu 43,00 EUR; v prípade námietkových konaní proti exekúcii je poplatok za podanie návrhu 168,00 EUR; poplatok za podanie návrhu sa znižuje o polovicu v prípade osobitných konaní uvedených v knihe IV hlave I Občianskeho súdneho poriadku vrátane odporov proti platobným rozkazom a odporov proti rozhodnutiam o konkurze a v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov v súkromnom alebo verejnom sektore (okrem sporov, ktoré sú úplne oslobodené od poplatkov); v prípade konkurzného konania, ktoré zahŕňa proces od rozhodnutia o vyhlásení konkurzu až po jeho ukončenie, je poplatok za podanie návrhu 851,00 EUR; za prihlásenie pohľadávky do konkurzu sa ale neplatí žiadny poplatok.

Osobitné oslobodenia sa stanovujú vo vnútroštátnom práve v článku 10 konsolidovaného zákona o súdnych trovách: najmä námietkové konanie a predbežné konanie, a to aj v štádiu výkonu rozhodnutia, týkajúce sa

výživného na deti a akékoľvek iné konanie týkajúce sa detí nepodlieha súdnemu poplatku za podanie návrhu; na konania vo veciach zákazu činnosti, pozbavenia spôsobilosti na právne úkony a vymenovania poručníka (*amministratore di sostegno*) sa nevzťahuje súdny poplatok za podanie návrhu; konanie o vyhlásení za neprítomného a o domnienke smrti; nesporné konania týkajúce sa detí, osôb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony a osôb nespôsobilých na právne úkony.

Paušálne preddavky súkromných osôb do štátnej pokladnice v občianskych súdnych konaniach (článok 30 konsolidovaného zákona o súdnych trovách) pozostávajú z pevne stanoveného poplatku (27,00 EUR), ktorý sa vyžaduje podľa článku 30 konsolidovaného zákona o súdnych trovách a ktorý platí „účastník konania, ktorý ako prvý podáva žalobu, žalobný návrh alebo v konaní o vyvlastnení žiada o postúpenie alebo predaj zaisteného majetku“.

Poplatky za doručovanie písomností na žiadosť účastníkov konania (článok 32 a nasl. konsolidovaného zákona o súdnych trovách) pozostávajú z cestovného a príspevkov, ktoré účastníci konania platia súdnym úradníkom povereným doručením písomnosti; výška jednorazového poplatku (*diritto unico*) je stanovená v článku 34 konsolidovaného zákona o súdnych trovách, zatiaľ čo výška príspevku za cestu je stanovená v článku 35 konsolidovaného zákona o súdnych trovách.

Až do prijatia nariadenia stanoveného v článku 40 ods. 1 konsolidovaného zákona o súdnych trovách sa na poplatky za kópie a osvedčenia vzťahuje článok 266 a nasl. konsolidovaného zákona o súdnych trovách; tieto poplatky sa účtujú za vydanie kópií dokumentov zo spisu alebo za vydanie osvedčení požadovaných od kancelárie súdu; podľa článku 40 konsolidovaného zákona o súdnych trovách je výška poplatku za vystavenie papierových kópií najmenej o päťdesiat percent vyššia ako za vystavenie elektronickej kópie; v každom prípade sa za neoverenú kópiu neplatí žiadny poplatok, ak takúto kópiu z počítačového spisu vyberú osoby oprávnené na prístup k nemu; výšky poplatkov za vystavenie kópií dokumentov zo spisu, ktoré nie sú osvedčené ako pravé kópie, sú uvedené v tabuľke v prílohe 6 ku konsolidovanému zákonu o súdnych trovách; výšky poplatkov za vystavenie osvedčených pravých kópií dokumentov sú uvedené v tabuľke v prílohe 7 ku konsolidovanému zákonu o súdnych trovách; výška poplatku za vystavenie iných ako papierových kópií dokumentov je uvedená v tabuľke v prílohe 8 ku konsolidovanému zákonu o súdnych trovách; za vystavenie papierových kópií do dvoch dní, či už osvedčených alebo neosvedčených ako pravé kópie, sa poplatok strojnásobuje (článok 270 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); poplatky za kópie a osvedčenia sa upravujú každé tri roky na základe zmeny indexu spotrebiteľských cien pre rodiny manuálnych a administratívnych pracovníkov za predchádzajúce tri roky, meranej inštitútom ISTAT, a to opatrením ministerstva spravodlivosti po dohode s ministerstvom hospodárstva a financií (článok 274 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); v súčasnosti sú sumy stanovené v dekréte ministerstva spravodlivosti z 9. júla 2021 (uverejnenom v Úradnom vestníku Talianskej republiky č. 184 z 3. augusta 2021).

Registračný poplatok sa vzťahuje na súdne dokumenty a opatrenia, ktoré sú výslovne uvedené v článku 37 prezidentského dekrétu č. 131/1986 (konsolidovaný zákon o registračnej povinnosti), konkrétne na „akty súdneho orgánu v občianskoprávných sporoch, ktorými sa končí celé konanie alebo jeho časť“, „okamžité vykonateľné súdne príkazy“, „exekučné príkazy týkajúce sa rozhodcovských rozsudkov a rozhodnutí, ktorými sa vyhlasuje vykonateľnosť zahraničných rozsudkov“; na takéto opatrenia sa poplatok vzťahuje aj vtedy, ak boli v čase registrácie napadnuté alebo stále môžu byť napadnuté. Poplatok však môže byť započítaný alebo vrátený, ak sú opatrenia následne zrušené rozsudkom, ktorým sa konanie o veci končí; mimosúdne dohody, ktorých účastníkom je štátna správa, sa považujú za rovnocenné s rozsudkom, ktorým sa konanie o veci končí. Výška poplatku, ktorý sa vyberá za súdne dokumenty podliehajúce registrácii, je stanovená v článku 8 sadzovníka, ktorý je prílohou ku konsolidovanému zákonu o registračnej dani.

Uvedené referenčné pravidlá sa vzťahujú na:

- cezhraničné spory, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu; a cezhraničné spory, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky;
- konanie o uznaní, výkone alebo neuznaní podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve,

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach, nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, nariadenia Rady (EÚ) 2016/1103, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových pomerov manželov, nariadenia Rady (EÚ) 2016/1104, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev, nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci, uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí;

- postupy týkajúce sa vydávania, opravy a zrušenia výpisov uvedených v nariadení (ES) č. 4/2009 (už uvedené), európskeho osvedčenia o dedičstve a osvedčení uvedených v nariadení (EÚ) č. 650/2012 (už uvedené), osvedčení uvedených v nariadení (EÚ) č. 1215/2012 (už uvedené), osvedčení uvedených v nariadení (EÚ) č. 606/2013 (už uvedené), osvedčení uvedených v nariadení (EÚ) 2016/1103 (už uvedené) a v nariadení (EÚ) 2016/1104 (už uvedené), osvedčení uvedených v nariadení (EÚ) 2019/1111 (už uvedené);
- pohľadávky prihlásené zahraničnými veriteľmi v insolvenčnom konaní podľa článku 53 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní;
- komunikáciu fyzických alebo právnických osôb alebo ich zástupcov s ústrednými orgánmi podľa nariadenia (ES) č. 4/2009 (už uvedené) a nariadenia (EÚ) 2019/1111 (už uvedené) alebo s príslušnými orgánmi podľa kapitoly IV smernice Rady 2003/8/ES o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch.

Pokiaľ ide o nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 655/2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach, článok 13 ods. 6-quinquies konsolidovaného zákona o súdnych trovách obsahuje osobitné pravidlo, ktorým sa stanovujú výšky súdneho poplatku za podanie návrhu, ktoré sa majú zaplatiť za rôzne cezhraničné spory, na ktoré sa vzťahuje nariadenie EÚ.

Konkrétne „na spory uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 655/2014 z 15. mája 2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach sa vzťahujú tieto poplatky:

1. poplatky stanovené v článku 13 ods. 1 písm. b) a článku 13 ods. 1-bis pre konania podľa článkov 21 a 37 nariadenia (EÚ) č. 655/2014;
2. poplatky stanovené v článku 13 ods. 3 pre konania podľa článkov 8, 33 a 35 nariadenia (EÚ) č. 655/2014;
3. poplatky stanovené v článku 13 ods. 1 pre postupy podľa článku 34 nariadenia (EÚ) č. 655/2014;
4. poplatky stanovené v článku 13 ods. 1 -quinquies pre konania podľa článku 14 nariadenia (EÚ) č. 655/2014.“

Týmto nie je dotknutá možnosť účastníka konania s nedostatočnými prostriedkami získať právnu pomoc, ktorá je stanovená a upravená v časti III prezidentského dekrétu č. 115/2002 (konsolidovaného zákona o súdnych trovách) pri uplatňovaní článku 24 ods. 3 ústavy, v ktorej sa stanovuje, že „vhodnými opatreniami sa zabezpečí, aby osoby s nedostatočnými prostriedkami mali prostriedky na konanie a obhajobu pred akýmkoľvek súdom“.

Konkrétne, ako bolo uvedené, v článku 8 konsolidovaného zákona o súdnych trovách sa stanovuje: „1. Každý účastník konania hradí trovy procesných úkonov, ktoré vykoná, a trovy procesných úkonov, ktoré si vyžiada, ako aj preddavok na trovy úkonov potrebných na konanie, ak sa tak stanovuje v zákone alebo ak to nariadi súd. 2. Ak má účastník konania nárok na právnu pomoc, trovy konania sa uhradia preddavkovo alebo sa vyúčtujú na neskoršiu úhradu v prospech štátnej pokladnice v súlade s ustanoveniami časti III tohto konsolidovaného zákona.“

Konkrétne v článku 74 konsolidovaného zákona o súdnych trovách sa stanovuje, že „právna pomoc sa poskytuje v občianskoprávných, správnych, účtovných, daňových a nesporných konaniach na obhajobu občanov s nedostatkom prostriedkov, ak ich nároky nie sú zjavne neopodstatnené“; podľa článku 75 konsolidovaného zákona o súdnych trovách je prístup k právnej pomoci účinný na každom stupni a v každom štádiu konania a pre všetky konania, či už odvodené alebo náhodné, akokoľvek spojené s konaním; pravidlá právnej pomoci sa

primerane vzťahujú aj na fázu výkonu, súdneho preskúmania, revízneho konania a konania proti tretím osobám, ako aj na konanie o uplatnení bezpečnostných opatrení alebo preventívnych opatrení a na konanie pred súdom vykonávajúcim dohľad (*tribunale di sorveglianza*) za predpokladu, že dotknutej osobe musí alebo môže pomáhať advokát alebo znalec.

Právna pomoc sa poskytuje občanom s nedostatočnými prostriedkami (článok 74 konsolidovaného zákona o súdnych trovách). V občianskom súdnom konaní sa právo na právnu pomoc pre občanov s nedostatkom prostriedkov vzťahuje aj na cudzincov s legálnym pobytom na území štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a neziskové subjekty alebo združenia, ktoré nevykonávajú hospodársku činnosť (článok 119 konsolidovaného zákona o súdnych trovách); žiadatelia o azyl majú v súlade so Ženevským dohovorom z 28. júla 1951 takisto nárok na právnu pomoc, ak nemajú dostatok prostriedkov; cudzí štátny príslušník, ktorému bolo doručené rozhodnutie o vyhostení, môže využiť právnu pomoc na súde (článok 142 konsolidovaného zákona o súdnych trovách). Na konkurznú podstatu sa právna pomoc môže poskytnúť vtedy, ak nemá dostatok majetku na pokrytie súdnych poplatkov. V článku 144 konsolidovaného zákona o súdnych trovách sa stanovuje: „1. Ak v konaní, ktorého účastníkom je konkurzná podstata, delegovaný sudca vydá uznesenie, ktorým potvrdí nedostatok prostriedkov na pokrytie trov konania, konkurzná podstata sa považuje za oprávnenú na právnu pomoc podľa pravidiel stanovených v tejto časti konsolidovaného zákona a na účely týchto pravidiel, s výnimkou pravidiel, ktoré sú nezlučiteľné s poskytovaním právnej pomoci.“

Podľa článku 76 konsolidovaného zákona o súdnych trovách „právna pomoc sa môže poskytnúť každej osobe, ktorej zdaniteľný príjem na účely dane z príjmov fyzických osôb uvedený v poslednom daňovom priznaní nepresahuje 12 838,01 EUR“. V článku 77 konsolidovaného zákona o súdnych trovách sa stanovuje, že príjmové limity pre prístup k právnej pomoci sa upravujú každé dva roky na základe zmien indexov spotrebiteľských cien, ktoré uverejňuje inštitút ISTAT.

Podľa článku 76 ods. 4-querter konsolidovaného zákona o súdnych trovách „maloletí cudzinci bez sprievodu, ktorí sú v akomkoľvek postavení účastníkmi súdneho konania, majú právo byť informovaní o tom, že si môžu zvoliť advokáta podľa vlastného výberu, a to aj prostredníctvom svojho ustanoveného poručníka alebo osoby vykonávajúcej rodičovské práva a povinnosti podľa článku 3 ods. 1 zákona č. 184 zo 4. mája 1983 v znení zmien, a využiť právnu pomoc v ktoromkoľvek štádiu a na ktoromkoľvek stupni konania v súlade s platnými právnymi predpismi“. Podľa článku 76 ods. 4-querter.1 konsolidovaného zákona o súdnych trovách „maloleté deti alebo finančne závislé dospelé deti, ktoré osireli z dôvodu, že jeden z rodičov bol zabitý manželom/manželkou, a to aj v prípade ich rozluky alebo rozvodu, alebo registrovaným partnerom, a to aj v prípade, že partnerský vzťah zanikol, alebo osobou, ktorá v danom momente alebo v minulosti bola v citovom a trvalom spoložití s obeťou, majú nárok na právnu pomoc, a to aj odchylné od platnej príjmovej hranice. Takáto oprávnenosť na základe výnimky sa vzťahuje na príslušné trestné konanie a na všetky občianske súdne konania vyplývajúce z trestného činu vrátane exekučného konania“.

Na získanie právnej pomoci musí oprávnená osoba požiadať príslušnú radu advokátov (článok 78 konsolidovaného zákona o súdnych trovách). Žiadosť možno podať kedykoľvek počas konania, ale pred jeho ukončením. Rada advokátov (*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati*) s územnou pôsobnosťou (článok 126 konsolidovaného zákona o súdnych trovách) o žiadosti rozhoduje, ale konečné slovo má súd, ktorý vo veci koná (článok 136 konsolidovaného zákona o súdnych trovách).

Proti rozhodnutiu o zamietnutí právnej pomoci možno podať odvolanie podľa článku 99 konsolidovaného zákona o súdnych trovách.

Proti opatreniu na zrušenie právnej pomoci možno podať námietku podľa článku 170 konsolidovaného zákona o súdnych trovách.

Príjemcovia právnej pomoci si môžu vybrať advokáta spomedzi advokátov zapísaných v zoznamoch *ad hoc* a sú oslobodení od všetkých trov konania (pozri článok 131 konsolidovaného zákona o súdnych trovách).

Inými slovami, štát uhradí náklady, ktoré by inak znášal príjemca právnej pomoci, ako sú odmeny advokátov, znalcov a iné procesné náklady (napr. úhrada súdneho poplatku za podanie návrhu v občianskom súdnom konaní, poplatky za kópie a osvedčenia, paušálne preddavky na doručovanie písomností na žiadosť súdu).

5. Spôsoby elektronickej platby

Na portáli telematických služieb (PST) je uverejnený všeobecný sprievodca platbami online ([vademecum sui pagamenti telematici](#)).

Tieto online platobné metódy môžu využívať aj obyvatelia členských štátov EÚ, ktorí nemajú bydlisko v Taliansku a nemajú účet v banke alebo poštovej inštitúcii v Taliansku, pretože k nim majú prístup aj „neregistrovaní“ držitelia kreditných kariet.

6. Oznámenie o skoršom používaní decentralizovaného informačného systému

Taliansky štát v súčasnosti decentralizovaný systém nevyužíva. Prebiehajú však technické činnosti, ktoré v primerane krátkom čase a v každom prípade v lehotách stanovených v nariadení pre jednotlivé úseky umožnia používať decentralizovaný systém pre nástroje, na ktoré sa vzťahuje právny predpis uvedený v bode 10 prílohy II [smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach] a v bode 3 prílohy I [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze] a na účely vykonávania článku 25 pre nástroj uvedený v bode 10 prílohy I [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní].

7. Oznámenie o včasnom využívaní videokonferencií v občianskych a obchodných veciach

Taliansko posúdi možnosť vykonania článku 5 o videokonferenciách v občianskych a obchodných veciach v lehotách stanovených v nariadení v súlade s opísanými postupmi, aj keď už zaviedlo vhodné videokonferenčné systémy s vlastnosťami opísanými v predchádzajúcich odsekoch, ktoré sú v súčasnosti plne v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

8. Oznámenie o včasnom využívaní videokonferencií v trestných veciach

Taliansko posúdi možnosť vykonania článku 6 o videokonferenciách v trestných veciach v lehotách stanovených v nariadení v súlade s opísanými postupmi, aj keď už zaviedlo vhodné videokonferenčné systémy s vlastnosťami opísanými v predchádzajúcich odsekoch, ktoré sú v súčasnosti plne v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

■ Posledná aktualizácia: 09/04/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.